

**TÜRKİYE’DE KORE EDEBİYATI ÜZERİNE AKADEMİK
ÇALIŞMALAR VE ÇEVİRİLER ÜZERİNE BİR İNCELEME**

*A Study on Academic Research and Translations of Korean Literature in
Türkiye*

Hatice Köroğlu Türközü

Türkçe Özet: Türkiye’de Kore edebiyatına yönelik farkındalık, Hallyu (Kore Akımı) etkisiyle giderek artmış olsa da çevrilen eserlerin sayısı hâlen sınırlı düzeydedir. Bu durumun temel nedenlerinden biri, Türkiye’de Korece eğitiminin görece geç başlamış olmasıdır. Son yıllarda Kore Edebiyatı Çeviri Enstitüsü (LTI Korea), Daesan Vakfı ve diğer Koreli kültür kuruluşlarının destekleriyle Kore edebî eserlerinin Türkçeye çevrilmesi daha aktif bir hâl almıştır. Bunun yanı sıra, yazar söyleşileri, sempozyumlar, atölye çalışmaları, akademik makaleler ve lisansüstü tezler gibi Kore edebiyatına yönelik akademik faaliyetlerde de belirgin bir artış gözlemlenmektedir. Bu artış yalnızca Hallyu’nun etkisiyle değil, aynı zamanda Han Kang’ın Nobel Edebiyat Ödülü’nü kazanmasının ardından Kore edebiyatına duyulan uluslararası ilginin yükselmesiyle de ilişkilidir. Bu çalışmada, Türkiye’deki Kore edebiyatının mevcut durumu, konunun kapsamının genişliği göz önünde bulundurularak; akademik makaleler, yüksek lisans ve doktora tezleri ile Türkçeye çevrilen edebî eserler çerçevesinde sınırlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kore Edebiyatı, Türkiye, Edebi çeviriler, araştırmalar,

Giriş.

Türkiye ile Kore arasındaki ilişkiler, çok eski dönemlere uzanan köklü bir geçmişe sahiptir. Çin kaynaklarına dayandırılan bilgilere göre bu ilişkiler Goguryeo–Göktürk dönemine kadar gitmekte, hatta iki toplumun Altay Dağları çevresinde birlikte yaşadığı ifade edilmektedir. Modern dönemde ise ilişkiler, 1948’de Türkiye’nin Kore Cumhuriyeti’ni tanımasıyla yeniden resmîyet kazanmış, 1950 Kore Savaşı’na Türkiye’nin asker göndermesiyle önemli ölçüde güçlenmiştir.

1950 Kore savaşı sonrası Türkiye’de Kore’ye dair geniş çapta ilgi ithal Kore arabaları ve elektronik ev eşyaları gibi reklamların yayımlanmasıyla olmuştur. Ülkemize giren Kore ürünleri sonrası film ve dizilerin yayımlanmasıyla Kore kültürü daha da tanınır hale geldi. (Türközü, 2007, s.20). Türk televizyon kanalında 2004 yılında ilk kez yayınlanan Kore dizisi ‘Denizler İmparatoru(해신)’ birçok Türk izleyicinin dikkatini çekmiştir. İlk kez

2009 yılında Türk sinemalarında gösterime giren yönetmen Jung Ji woo(정지우)’nun ‘Mutlu Son(해피 엔드, 1999)’ adlı filmidir (Türközü, 2007, s.26-27).

2026 yılı itibarıyla Türkiye’de Kore Dili ve Edebiyatı eğitiminin üniversite düzeyinde başlamasının 37. yılıdır. Günümüzde Ankara Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesinde Kore Dili ve Edebiyatı bölümlerinde aktif olarak eğitim verilmektedir.

Türkiye ile Kore’nin birbirlerinin edebiyatlarını tanıması, diğer alanlara kıyasla oldukça geç gerçekleşmiştir. Önceki çalışmalarda ilişkilerin Kore savaşında yazılmış olan şiirle başladığı ifade edilse de, yakın zamanda yapılan araştırmayla bu etkileşimin 1920’li yıllara kadar uzandığını göstermektedir. 1920 yılında yayımlanmaya başlayan Uygarlığın Doğuşu (Gaebyeok) adlı edebi dergide Türk halk türküsü, mani ve şiir örneklerine yer verilmesi, edebî temasın Kore savaşı öncesine rastladığını söylemek mümkündür. (Köroğlu Türközü, 2024, s.38) Daha sonraki süreçte edebi ilişkiler, özellikle Kore Savaşı sırasında yazılan şiirlerle devam etmiştir. Bu bağlamda, 1956’da yazılan “Kore’ye Selam” şiiri ve Koreceye çevrilerek yayımlanması, iki ülke edebiyatı arasındaki etkileşim açısından dikkat çekicidir. (Köroğlu Türközü, 2011, s.59) Modern anlamda edebî ilişkilerin gelişimi ise 1993 yılında Sevgi Tamgüç’ün, Lee Chong Chun’un “Kahin- 예 언 자” adlı eserini Türkçeye kazandırmasıyla başlamıştır. Ancak bu çeviri, doğrudan Koreceden değil Fransızcadan yapılmış olması bakımından sınırlı bir ilk çeviri niteliğindedir.

Kore edebiyatının Türkiye’de tanınması yani ilk çevirinin ardından özellikle 2005 yılında Hallyu’nun etkisiyle hız kazanmıştır. Bu süreçte Kore Edebiyatı Çeviri Enstitüsü ve Daesan Vakfı gibi kurumların desteğiyle çeviri faaliyetleri artmış ve günümüze kadar kesintisiz şekilde devam etmektedir.

Türkiye’de Kore kültürüne ilginin temelinde ise tüm dünyada etkisini gösteren Kore’nin popüler kültürü Hallyu ile birlikte başlamıştır. Kore kültürüne ilgi, özellikle 2005 yılında TRT 1’de yayımlanan “Denizler İmparatoru” dizisi bu sürecin başlangıcı olarak kabul edilmektedir.

Kore edebiyatına yönelik ilgi tam anlamıyla 2016 yılında Han Kang’ın Man Booker ödüllü “Vejetaryen” adlı eserinin Göksel Türközü tarafından 2017 yılında Türkçeye çevrilmesiyle birlikte büyük ölçüde artmıştır. Bu gelişme, Türkiye’de K-Edebiyatın geniş kitlelerce tanınmaya başlamasında önemli bir dönüm noktası olmuştur.

1. Türkiye’de K-Edebiyat Üzerine Yapılan Araştırma ve İncelemeler

Türkiye’de Kore edebiyatı üzerine yapılan çalışmaların belirlenmesi amacıyla Yükseköğretim Kurulu veri tabanı, DergiPark ve çeşitli akademik platformlar taranmıştır. Bu taramalar sonucunda, Kore edebiyatına ilişkin çok sayıda tez ve makale tespit edilmiştir.

1.1 K-Edebiyat Üzerine Yapılmış Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri

Kore Edebiyatı üzerine günümüze kadar toplam yirmi bir (21) çalışmanın yapıldığı tespit edilmiştir. Türkiye’de 1999-2026 yılları arasında Kore Edebiyatı alanında hazırlanmış yüksek lisans ve doktora tezleri, Yükseköğretim Kurulu veri tabanı aracılığıyla derlenmiştir. İncelenen çalışmaların 17’si yüksek lisans, 5’i ise doktora tezinden oluşmaktadır. Bu tezlerden dörtü nazım türüne, on altısı ise nesir türüne odaklanmaktadır.

1.2 K- Edebiyat Hakkında Araştırma Makaleleri

Türkiye’de Kore edebiyatı ile alakalı araştırma makalelerini taramak için DergiPark ve çeşitli akademik platformlardan yararlandım. Elde edilen verilere göre ilk makale çalışması 1994 yılında başlamıştır. Günümüze kadar konu ile alakalı elli üç (53) çalışmanın yapıldığı tespit edilmiştir. 1994 yılı itibaren günümüze kadar yaklaşık 32 yıllık süreçte Kore edebiyatı üzerine yapılan çalışmaların sayıca yetersiz olduğu dikkat çekmektedir. Kore edebiyatı üzerine yapılan araştırma ve incelemeler, çoğunlukla üniversitelerdeki araştırmacılar tarafından yapıldığı tespit edilmiştir. Araştırma makalelerinin ağırlıklı olarak roman incelemeleri ve genel Kore edebiyat tarihi üzerine yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

Grafik 1 : 1994-2026 Yılları Arasında Türkiye’de Kore Edebiyatı Üzerine yapılmış araştırma makaleleri

1.3 K- Edebiyat Üzerine Kitap Bölümü

Kore edebiyatına ilişkin araştırmaların kitap bölümü olarak yayımlanması 2017 yılında başlamış olup günümüze kadar toplam on üç (13) çalışmanın yayımlandığı tespit edilmiştir. Söz konusu kitap bölümleri; Kore edebiyat dünyası ve Türk basınında Kore edebiyatı, Türkiye’de Kore edebiyatı eğitimi, Kore sözlü edebiyatı, Kore polisiye romanı ve roman incelemeleri gibi konular üzerine yoğunlaşmaktadır.

1.4 K-Edebiyat Üzerine Yazılmış Türkçe Kitaplar

Edebî çeviri eserler ve kitap bölümleri dışında, Kore edebiyatına ilişkin yayımlanmış çeşitli akademik ve inceleme kitapları da bulunmaktadır. Bu eserlerin bir kısmı, Erciyes Üniversitesi Kore Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı’nda ders kitabı olarak kullanılmaktadır. Türkçe olarak hazırlanan bu kaynaklar, farklı disiplinlerde çalışan Türk araştırmacılar ve öğrenciler için önemli bir başvuru kaynağı niteliği taşımaktadır. Aşağıdaki tabloda liste olarak verilmiştir.

No	Yazar	Kitap Adı	Yayınevi	Yıl
----	-------	-----------	----------	-----

- 1 Eunkyung Oh Feminist Eleştiri Bağlamında 20. yy. Türk ve Kore Romanında Kadın Aydan Veb Ofset/Urun 2005 /2016
- 2 Eunkyung Oh Türk Edebiyatında Kore Savaşı Aydan Veb Ofset 2005
- 3 Hatice Köroğlu Türközü Modern Kore Edebiyat Tarihi Likya Kitap 2017
- 4 Hatice Köroğlu Türközü Modern Kore Edebiyatı Eser Analizi Likya Kitap 2017
- 5 Eunkyung Oh Klasik Dönem Kore Edebiyatı Urun Yayınları 2017
- 6 Jung Suk Yoo Modern Korean Female Writers and Christianity Likya Kitap 2017
- 7 Hatice Köroğlu Türközü & S. Göksel Türközü, Edebi Çeviri Yöntemleri-Koreceden Türkçeye & Türkçeden Koreceye Nantu 2021
- 8 Hatice Köroğlu Türközü Klasik Kore Edebiyatı Kimlik yayınları 2023
- 9 Mehmet Ölçer Yankı Koridoru: Kore Klasik Edebiyatında Bin Üç Yüz Yıllık Sesler

All Sciences Academy, Konya 2025

Tablo 1. Kore Edebiyatı ile alakalı hazırlanmış Türkçe Kitaplar

2. Kore Edebi Eserlerinin Türkçeye Aktarımı

Kore edebi eserleri, 1993 yılında başka bir dilden de olsa Türk okurlarla buluşmasından sonra özellikle Kore Akımı'nın (Hallyu) Türkiye'de etkisini göstermeye başladığı 2000'li yılların ikinci yarısından itibaren çeviri faaliyetlerinde önemli bir artış yaşanmıştır. Bu çalışmada, günümüze kadar Türkçeye çevrilen Kore edebî eserleri derlenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda, 1993 yılından 2026 yılı Mayıs ayına kadar doksan dört (94) roman, sekiz (8) öykü kitabı ve altı (6) şiir kitabının Türkçeye çevrilerek Türk okuyucusuyla buluşturulduğu tespit edilmiştir. Söz konusu eserler aşağıda grafik hâlinde de sunulmuştur.

Grafik 2: Türkçeye Çevrilen Kore Edebi Eserler

3. Çocuk Edebiyatı

Ülkemizde Kore çocuk edebiyatına ilişkin yapılmış herhangi bir akademik çalışmaya rastlanmamıştır. Bununla birlikte, Kore masalları, çocuk öyküleri ve manhwa eserleri Türkçeye çevrilerek Türk okurlarıyla buluşturulmuştur.

3.1 Kore Masalları , Çocuk kitapları ve Manhwa

Sözlü edebiyatın önemli ürünlerinden biri olan masallar, farklı kültürleri tanıma ve anlama sürecinde önemli bir işleve sahiptir. Bugüne kadar Koreceden Türkçeye dört masal kitabı ve beş öykü kitabı çevrilmiştir. Kore

masallarını içeren ilk eser 2018 yılında, öykü kitabı ise ilk kez 2014 yılında Türkçeye kazandırılmıştır.

Ayrıca Kore çizgi romanları olan manhwalara (만화), çocuklar ve gençler arasında giderek daha popüler hâle gelmektedir. Manhwa, Kore’ye özgü çizgi roman türünü ifade etmekte olup dijitalleşme süreciyle birlikte özellikle webtoon formatı sayesinde geniş okuyucu kitlelerine ulaşmıştır. Bu eserlerin renkli ve seri hâlinde yayımlanması, okuyucu ilgisini artıran başlıca unsurlardan biridir. Elde edilen veriler, Türkiye’de de manhwa okur kitlesinin oluştuğunu ve hızlıca büyüdüğünü göstermektedir. Yapılan araştırma sonucunda, ilk manhwa çevirisinin 2018 yılında gerçekleştirildiği ve bugüne kadar 113 Kore manhwa eserinin Türkçeye çevrildiği tespit edilmiştir.

Grafik : Türkçeye çevrilen Kore Masalları, Çocuk kitapları ve Manhwa (Webtoon)

4. Senaryodan Kitaplaştırılan Eserler

Hallyu’nun etkisiyle Kore dizileri günümüzde de popülerliğini sürdürmektedir. Özellikle fantastik unsurlar içeren romantik diziler ile aile temalı yapımlar, gençler arasında yoğun ilgi görmektedir. Bu ilgi doğrultusunda yayınevleri, sevilen dizileri kitaplaştırarak okuyuculara sunmuş; böylece Kore dizilerinin popüleritesi yayıncılık alanında da etkisini göstermiştir. Yapılan araştırmada, senaryodan kitaba uyarlanan on eserin Türkçeye çevrildiği tespit edilmiştir.

Bunların haricinde kişisel gelişim, Hallyu yıldızlarının biyografileri ve deneme, türünde kitaplarda İngilizce ya da Korece’den Türkçeye aktarılmıştır. Örneğin Hallyu yıldızı ile alakalı ilk eser 2015 yılında Martı Yayınları tarafından yayımlanan “So Ji Sub’un Yolu-소지섭의길” adlı biyografidir.

Sonuç

Bu çalışma, Türkiye’de Kore edebiyatının çeviri faaliyetlerinden akademik araştırmalara uzanan sürecini ele almaktadır. Son yıllarda Kore edebiyatının uluslararası alanda prestijli ödüller kazanması, hem evrensel temalara yer vermesi hem de geleneksel unsurları eserlerinde yansıtmasıyla açıklanmaktadır. Özellikle Türkiye’de Han Kang’ın eserlerinin gördüğü ilgi, Türk okurların Kore edebiyatına yönelmesinde önemli bir dönüm noktası olmuştur.

Türkiye’de Kore edebî çevirilerinin mevcut durumu incelendiğinde, çevirilerin ağırlıklı olarak modern edebiyat eserlerinden oluştuğu görülmektedir. Buna karşılık, Kore edebiyatının tarihsel ve kültürel birikiminin daha kapsamlı biçimde tanıtılabilmesi için klasik eserlerin de Türkçeye kazandırılmasının gerekliliği dikkat çekmektedir.

Ayrıca Hallyu'nun etkisiyle webtoon gibi yeni edebî ve görsel anlatım türleri de hızla yaygınlaşmış, özellikle genç okuyucular arasında büyük ilgi görmeye başlamıştır.

Geleceğe yönelik olarak, Kore çalışmaları alanında uzman araştırmacı sayısının artırılması, disiplinler arası çalışmaların geliştirilmesi ve Koreli araştırmacılarla akademik iş birliklerinin güçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu tür çalışmaların artmasıyla birlikte, iki ülke edebiyatının daha geniş kitleler tarafından tanınması ve Türkiye ile Kore arasındaki kültürel etkileşimin daha da derinleşmesi beklenmektedir.

KAYNAKÇA

1. Hong, Y. H. (2016). Kore Akımı sonrası K- Edebiyatının Estetik Arketipi. Eleştirel Edebiyat, 61, 256-287 (홍 용희 (2016) 포스트 한류와 K-literature 의 미학적 원형 탐색,비평문학 제 61 호 p. 265 - 287
2. Korean Culture and Information Service KOCIS (2012) "Korean Culture No:8, K- LiteratureThe Writing World's New Voice, ISBN 978-89-7375-567-7 04810, Published by Korean Ministry of Culture, sports and Tourism
3. Köroğlu Türközü, H. (2011, Mayıs, 5-6). Türkiye’de Kore Edebiyatı Üzerine Araştırmalar, Tercüme, Eğitim Faaliyetleri Ve Sorunlar. 1. Uluslararası Asya Dilleri ve Edebiyatları Sempozyumu, Kayseri, Türkiye.
4. Köroğlu Türközü, H. (2017). Türkiye’de Kore Edebiyatı Araştırmaları. M.E. Gökmen ve P. Altundağ (Ed), Türkiye’de Kore Çalışmaları 1 (s.153-164) içinde. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.
5. Köroğlu Türközü, H. (2018, Temmuz, 2-3). Kore Savaşının Türk Edebiyatına Yansıması Üzerine Bir Değerlendirme. Uluslararası İpek Yolu Sempozyumu, İstanbul, Türkiye.
6. Köroğlu Türközü, H.& Türközü S. G. (2021). Edebi Çeviri Yöntemleri. ISBN 978-605-80579-2-0, Nantı
7. Köroğlu Türközü, H. (2024). Kore Popüler Kültürü Üzerine Bir İnceleme . bölüm: Türkiye’de Kore Akımı (Hallyu) Bağlamında K-EdebiyatÜzerine Bir İnceleme 33-65, Editörler: Mutlu Binark-alptekin Keskin-Engin Sarı- Hatice Köroğlu Türközü , ISBN 978-625-8051-65-0, Kimlik yayınları
8. Lee, B. G. (2005.12) Kore Edebiyatını Küreselleştirmenin Yolları Üzerine Çalışma - Kore Akımı Etkili Çin Ve Güneydoğu Asya Örneği, Korean Literature Translation Institute -Doso yayınevi (이병길,2005.12) 한국문학

세계화 방안 연구 - 한류현상을 계기로 본 중국과 동남아시아의 경우

- Korean Literature Translation Institute , 도서출판 한학문화

9. Lee, H.C (2007) Siyasi Ekonomik Askeri ve Kültürel Açıdan Türkiye,
Kore İlişkileri , ISBN 978 975 16 19 66-2 , Türk Tarih Kurumu yayınları

10. Seol, S. K. (1994). Kore Edebiyatının Küreselleştirme Planları. Kültür
Politikası Dergisi, 6, 124-129 (설 성 경 (1994) 한국 문학 의 세 계화

방 안, 문화정책논총 제 6 집 124-149)

11. Türközü S. G. (2007) . Türkiye'de Kore Dili ve Kültürü Araştırmalarında
Kore Dalgası ve Kore Dili Eğitiminin Durumu. Uluslararası Kore Dili ve

Kültürü Topluluğu, 4 (1), ('터키에서의 한류와 한국어교육 현황' 한국언

어 문화학 제 4 권 제 1 호, 국제한국언어 문화학회 Seoul)